

ԲԱՐԵՊԱՇՏԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Ս. ԷԶՄԻԱՇՆԻ

Պաղտատի նախկին առաջնորդ Դեր. Տ. Ռուբէն Արքեպս. Մանասեան օգտուելով Ամենայն Հայոց Հայրապետի պատուիրակ Դեր. Տ. Վահան Արքեպս. Կոստանեանի էջմիածին վերադարձի առիթէն՝ յանձնեց պատուիրակին Ս. էջմիածնի անուան Պաղտատցիներէ նուէր տրուած երկու եպիսկոպոսական զգեստ արծաթամթել ձեռագործ կտորներէ կարուած, նուիրուած Ս. էջմիածնին Պաղտատի բարեպաշտ տիկիններէն.

Տիկ. Աստղիկ Իսկէնտէր Մարգարեանէ շուրջառ մը. — Տիկ. Ծաղիկ՝ Արզար Յովհաննէսեանէ շուրջառ մը. — Տիկ. Էլիզէ Մինաս Մինասեանէ հմիտորոն եւ զգեստի միւս մասերը:

Իր կողմէ պատուիրակին յանձնեց նոյնպէս եօթ եպիսկոպոսական մատանիներ յանձնելու համար Վեհափառ Հայրապետին, որպէս նուէր Ս. էջմիածնին:

Բացի վերոյիշեալ նուէրներէն Տ. Ռուբէն Արքեպս. Մանասեան երուսաղէմի Պատրիարքական Տեղապահ Դեր. Տ. Եղիշէ Արքեպս. Տէրտէրեանի միջոցաւ իր կողմէ նուէր ղրկեց Երեւանի Կոնգ. Թաղի Ս. Յովհաննէս Եկեղեցիին քահանայական մետաքսեայ զգեստ մը իր մասերով եւ սեղանի մեծ սաղափէ խաչ մը Ս. Յովհաննէս Եկեղեցւոյ խորանին համար:

Վերոյիշեալ բոլոր նուէրները Պապրիարքական Տեղապահ Դեր. Տ. Եղիշէ Արքեպս. Տէրտէրեանի եւ Դեր. Տ. Վահան Արքեպս. Կոստանեանի միջոցաւ յանձնուած են ըստ պատկանելոյն:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ-ԲԵՄԱԿԱՆՔ

● Բշ. 1 Հոկտ. — Յիւսակ Մեռեց. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի Ս. Գլխաղբի մատրան մէջ: Պատարագիչն էր Հոգ. Տ. Գարեգին Արեղայ Գաղանձեան: Յետ Ս. Պատարագի Միաբանութիւն եւ ժողովուրդ թափօր կազմած, նախագահութեամբ Դեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհանեանի, այցելեցին գերեզմանը Երջանկայշատակ Տ. Կիրեղ Ս. Պատր. Հօր, եւ ապա հին կրատան ու Զամ-Թաղի գերեզմանաւայրերը, ուր կատարուեցան հանգստեան կարգեր:

● Կիր. 7 Հոկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնաշարկ մատրան մէջ: Պատարագիչն էր Հոգ. Տ. Զաւէն Արզ. Զինչիեան:

● Ուր. 12 Հոկտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատօնը պաշտուեցան Ս. Քաղաքի Ղպտոց Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ, նախագահութեամբ Դեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պողարեանի:

● Շբ. 13 Հոկտ. — Ս. Դեղայ Զօրավարին. Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ղպտոց Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ: Պատարագիչն էր Հոգ. Տ. Վարուժան Արեղայ Գաղարանեան: Քարոզեց Հոգ. Տ. Հայկասեր Վրդ. Պայրամեան, բնաբան ունենալով «Եթէ ոք կամիցի գալ զկնի իմ, ուրացի զանձն իւր»: Յետ Ս. Պատարագի հոգ. վարդապետ հայրեր պատուասիրուեցան Ղպտոց Հոգ. Տեղէն: Հանդիսաւոր երթ ու դարձին կը նախագահէր Դեր. Տ. Նորայր Ս. Եպս. Պողարեան:

Յետ միջօրէի ժամը 2.30ին, Դեր. Եպիսկոպոսունք եւ հոգ. վարդապետ հայրեր, զխաւորութեամբ Դեր. Տեղապահ Ս. Հօր, իջան Ս. Յարութեան Տաճար: «Հրաշափառ»ի հանդիսաւոր մուտքէն եւ Ս. Գերեզմանի ուխտէն ետք, թափօրը Ս. Գերեզմանին շուրջանակի դառնալով՝ բարձրացաւ Բ. Գողգոթայի Հայամատուռը, ուր տեղի ունեցան երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին մեծահանդէս նախատօնակը:

● Կիր. 14 Հոկտ. — Տօն Վարդայ Ս. Խաչին. առաւօտեան ժամը 6ին, Միաբանութիւնը զըլխաւորութեամբ Դեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Ի իջաւ Ս. Յարութեան Տաճար: Գողգոթայի մատրան այցելութիւնէն յետոյ առաւօտեան ժամերգութիւնը կատարուեցաւ մեր վերնամատուռին մէջ: Ժամը 8ին, պաշտօնական թափօրով Տաճար մուտք գործեց Դեր. Տեղապահ Ս. Հայրը: Հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ մատուց Դեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպս. Քէմհանեան, որ նաեւ քարոզեց բնաբան ունենալով «Այլ ինձ քաւ լիցի պարծիլ, բայց միայն ի խաչ Տեառն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի»: Յետ Ս. Պատարագի Միաբանութիւն եւ ժողովուրդ հանդիսաւոր գնացքով վերադարձան Մայրավանք:

● Կիր. 21 Հոկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ: Պատարագին էր Հոգ. Տ. Սշական Արք. Մինասեան:

● Ուր. 26 Հոկտ. — Երեկոյեան ժամերգութիւնն ու վաղուան տօնին նախատօնակը կատարուեցան Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ, նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր:

● Եր. 27 Հոկտ. — Ս. Թարգմանչաց Վարդապետացն, հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ: Պատարագին էր Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ. Աբրահամեան, որ և խօսեցաւ կուռ քարոզ մը պանծացնելով Թարգմանչեան հոյն անմեռ յիշատակը: Յետ Ս. Պատարագի, նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, կատարուեցաւ հանդիսաւոր հոգեհանգստեան պաշտօն, Ս. Աթոռոյ մեծանուն բարերար վսեմ. Գալուստ Պէյ Կիւլպէնկեանի ծնողաց հոգւոցն ի հանգիստ:

Այսօր ըլլալով նաև օր անուանակոչութեան Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, յետ Ս. Պատարագի բաժանդակ Միաբանութիւնը և ուսանողութիւնը բարձրացան պատրիարքարան ի շնորհաւորութիւն: Գեր. Տեղապահը ընդունեց և պատուաբերեց զիրենք պատրիարքարանի փոքր զանիւնին մէջ: Այսօր Գեր. Տեղապահ Հօր հետգնտէ շնորհաւորութեան եկան Ս. Աթոռոյ պաշտօնէութիւնը, ուսուցչական կազմը և զանազան ազգայիններ:

Իսկ Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարեցին Ս. Թարգմանչաց Վարժարանի երկսեռ փոքրիկները, զեկաւարութեամբ Հոգ. Տ. Գարեգին Արք. Գաղանճեանի:

● Կիր. 28 Հոկտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնամատուռին մէջ: Պատարագին էր Արժ. Տ. Արշաւիր Բանանայ Սևտաբեան:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

● Գշ. 9 Հոկտ. — Կ. ա. ժամը 9ին, Ամերիկայէն Մայրաւանք ժամանեց Ս. Աթոռոյս Ամերիկայի Նուիրակ Հոգ. Տ. Սերոբէ վրդ. Մանուկեան: Հոգ. հայրսուրբը վանքի աւագ դրան առջև ընդունուեցաւ վարդապետ հայրերէ և ուսանողութեան կողմէ, ու առաջնորդուեցաւ Մայր Տաճար, կատարելու իր ուխտը: Ապա առաջնորդուեցաւ պատրիարքարան ուր ընդունուեցաւ Գեր. Տեղապահ Հայրէն և Գեր. Եպիսկոպոսներէն և եղան ողջագոյնումի փոխադարձ ջերմագին արտայայտութիւններ:

— Այսօր Սիւրիա-Լիբանանէն Մայրաւանք վերադարձաւ նաև Հոգ. Տ. Հայկազուն Վրդ. Աբրահամեան: Հոգ. հայրսուրբը Պատ. Տնօրէն Ժողովոյ հրահանգով մեկնած է, ժառանգաւորաց վարժարանին համար նոր աշակերտներ գտնելու պարտականութեամբ, ինչ որ կատարած է յաջողութեամբ: Կը սպասուի աշակերտներու մօտաւոր ժամանումին:

— Կ. ա. ժամը 9.30ին, Անկլիքան Եպիսկոպոսը Գեր. Տ. Ստուարթ, ընկերակցութեամբ Կեր. Եպիսկոպոսարանի երկու երէցներուն, այցելեց Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, շնորհաւորելու զինք և երկու նորապսակ եպիսկոպոսները:

● Եշ. 18 Հոկտ. — Այս առաւօտ, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրէն, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Սերոբէ վրդ. Մանուկեանի, Ամմանի գծով Պէյրութ մեկնեցաւ ի տեսութիւն Ներսէսազարդ Տ. Տ. Գարեգին վհ. Կաթողիկոսին, և վերադարձաւ Գշ. 24 Հոկտ. ի Կ. ա. ժամը 11ին:

● Բշ. 29 Հոկտ. — Յօրհանանի Հալիմական Թագաւոր Ն. Վ. Թալալ Ա. ի Երուսաղէմ առաջին պաշտօնական այցի առթիւ. ի շարս Երուսաղէմի զանազան կրօնապետներուն, մեր կողմէ զիմաւորութեան գացած էր Գեր. Տ. Սուրէն Ս. Եպի. Քէմհանեան, ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Ասլանեանի. նոյն օրը անոնք ներկայ գտնուեցան նաև, Ալ-Ջահրա պանդոկի մէջ ի պատիւ վհ. Թագաւորին տրուած հաշկերոյթին:

ՕՐ ՏՕՆԱԵՄԱՌՈՒԹԵԱՆ

ՌԱՄԱԼԷԹԻ (ԻՍՐԱԵԷԼ)

Ս. ԳԷՈՐԳԵԱՅ ՎԱՆԳԻՆ

Ամենէն ժողովրդային տօնախմբութիւններէն մէկն է անիկա. ինչպէս անցեալ տարիներուն այս տարի ևս, Ս. Գեորգայ տօնին առթիւ վանքը այցելած են բազմաթիւ հայ ուխտաւորներ, իօրայէլի բոլոր քաղաքներէն:

Յատկապէս տօնախմբութեան համար, Ս. Աթոռէն զրկուած էին Հոգ. Տ. Յարութեան Վրդ. Մուշեան և Հոգ. Տ. Գարեգին Արք. Գաղանճեան: Հօն գտնուած են նաև իօրայէլէն, Եսփայի Տեսուչ Հոգ. Տ. Բարդէն Վրդ. Ապատեան և Հայ-Փայի Հոգ. հօլի Տ. Տրդատ Վրդ. Պէրպէրեան:

Սկսելով Ուր. 12 Հոկտ.էն, կատարուած են եօթեայ (Ուր. Եր. Կիր.) պատարանք, ժամերգութիւն, Ս. Պատարագ և մատաղ օրհնութիւնները: Հոգ. հայրերը կարգաւ պատարագած և քարոզած են ի մխիթարութիւն հաւատացեալ ժողովուրդին:

ՎԵՐԱՐԱՅՈՒՄ Ս. ԱԹՈՌՈՅՍ

ՎԱՐՃԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ա. — ԵՐՈՒՍԱԼԷՄ

Ա. — ԺԱՌ. ՎԱՐՃԱՐԱՆ ԵՒ ԸՆԾԱՅԱՐԱՆ

Բշ. 8 Հոկտ. Կ. ա. ժամը 8ին, Գեր. Տեղապահ Սրբազանը, ընկերակցութեամբ Գեր. Եպիսկոպոսներու, Ժողովական և ուսուցիչ վարդապետ հայրերու, պաշտօնական թափօրով, իջաւ Ժառանգաւորաց վարժարան, որու մեծ դարպասին առջև զիմաւորուեցաւ վարժարանի ուսուցչական կազմէն, բարեկեանք օտրակապներէն և աշակերտութենէն: Վարժարանի քայլերգով թափօրը յառաջացաւ զէպի մեծ հանդիսաւորանք ուր

կատարուեցաւ Ս. Աւետարանէն և Նարեկէն ընթերցումներ: Ապա խօսք առաւ Գեր. Տեղապահ Սրբազանը, տալով իր պատգամը ուսանողութեան և ուսուցչական կազմին: Վարժարանի ուսուցչական կազմին թիւն է 12, որոնցմէ ութը վարդապետ հայրեր են:

Բ. — Ս. ԹԱՐԳԱՎԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՎԱՐԱՆ

Ժառանգաւորաց վարժարանի բացման հանդէսէն ետք, Գեր. Տեղապահ Սրբազանը Նոյն թափօրով առաջնորդուեցաւ Ս. Թարգմանչաց վարժարան: Մուտքին զմաւորութեան վարժարանի առժ. Տեսուչ Զոգ. Տ. Գարութիւն Վրդ. Մուշեանի գլխաւորութեամբ ուսուցչական կազմէն: Իսկ վարժարանի հանդիսարանին մէջ կը սպասէին աւելի քան 600 երկսեռ աշակերտներ: Փոքրիկներու կողմէ երգուած Տէրունական Աղօթքէն յետոյ՝ Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը տուաւ իր օրհնութիւնն ու պատգամը ուսուցչական կազմին և բովանդակ աշակերտութեան:

Բացման արարողութիւնէն ետք, Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը և Միաբանութիւն, հիւրասիրութեան վարժարանի Տեսչարանին մէջ:

Ս. Թարգմանչաց վարժարանի ուսուցչական կազմին թիւն է 20, անոնցմէ ութը վարդապետ հայրեր են, որոնք տնտեսական զօրութիւն կացութեան այս օրերուն յանձն առած են քրիստոնէական հաստատութեան:

Ժառանգաւորաց և Թարգմանչաց վարժարաններու Տեսչութիւնը՝ Ամբիկայէն վերադարձին, ստանձնած է Զոգ. Տ. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեան:

Բ. — ԱՄՄԱՆ

ՀԵԹՈՒՄԵԱՆ ՎԱՐՎԱՐԱՆ

Առաք. Ս. Արթուր

Գ. 9 Հոկտ. առաւօտուն տեղի ունեցաւ Ամանի Հեթումեան վարժարանի բացումը, ի ներկայութեան ուսուցչական կազմին և աշակերտութեան: Միահամուռ երգուած և արտասանուած աղօթքներէ յետոյ խօսք առաւ վարժարանի ժրջան Տեսուչը՝ Զոգ. Տ. Կորիւն Վրդ. Մանուկեան, որուն վերաբացումի պատշաճ խրատականէն յետոյ՝ խօսք առաւ հիւրաբար ներկայ գտնուող Զոգ. Տ. Կիրեղ Արեղայ Գաբրիէանը. թելադրելով բոլորին, ամէն տեսակի հատուածական նկատողութիւններէ զերծ սէր և նուիրում, հանդէպ Հայ Ժողովուրդին, Հայ եկեղեցիին և Ս. Գաբրիէանց Առաքելական Ս. Աթոռին:

Ներկայ տարեշրջանի սկիզբը երկսեռ աշակերտութեան թիւն է 250, Արձանագրութիւնները աւարտած չլլալով, սոյն թիւը տակաւին կրնայ աւելնալ, իսկ ուսուցչական կազմին թիւն է 13:

Գ. — ՌԸՍԷՑԱ

Անդր Յորդանանեան սոյն գիւղակին մէջ ունինք 20 տուննոց փոքրաթիւ Հայութիւն մը, իրենց սեփական մատուռ-վարժարանով:

Վարժարանը ունի 30 երկսեռ փոքրիկներ, որոնց ուսուցչուհին է Օր. Ագապի Գարանեան. իսկ Հ. Բ. Ը. Միաթիւնը տարեկան որոշ նպաստ մը յատկացուցած է սոյն ծաղկոցին:

Գիւղակին կրօնական և կրթական հոգը յանձնուած է Ամանի հոգ. հովիւին, որ պարբերաբար կ'այցելէ գիւղակ ընթացք տալու համար անոնց վարչական, կրթական գործերուն և հոգեւոր միախառնութեան:

Իսկ անցեալ ամիս Ս. Աթոռի կողմէ յատկապէս զրկուած էին չորս սարկաւազներ և խումբ մը աշակերտութիւն, գլխաւորութեամբ Զոգ. Տ. Վարուժան Արդ. Գապարաճեանի, որոնք եւօրեայ արարողութիւններով միախառնուած էին տեղւոյն Հայութիւնը:

Դ. — ԻՍՐԱԷԷԼ

Պաղեստինեան պատերազմի հետեանքով իսրայէլի հայութիւնը իր մէկ հինգերորդին ինքն ըլլալով, փակուած են Եաֆայի և Հայֆայի մեր վարժարանները. ասոնց փոխարէն այսօր Հայֆայի և Աթլիթ կէտ հայաբնակ գիւղին մէջ, Ս. Աթոռիս հովանաւորութեան ենթակայ երկու մշակոցներ կան, որոնք ևս այս տարի վերաբացուեցան:

ԳՅԱՆԱՆԱՅԻՆ ԶԵՆՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆԻՆԱՍԻՈՅ ՄԷՋ

Հոկտ. 21ին, Նիկոսիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ, Կիպրոսի Արժանընտիր Առաջնորդ Գեր. Տ. Ղեւոնդ Եպս. Զէպէյեան, կատարած է Քահանայական ձեռնադրութիւնը, Տիար Ռաֆայէլ Աւագեանի, վերակոչելով զայն Տ. Վարդան Քննչ:

Մասնաւոր զոհունակութեամբ վերահասու եղանք այս լուրին, ոչ միայն անոր համար որ Տ. Վարդան եղած է 25 տարիներու պաշտօնեան արդիւնաւոր Ս. Գաբրիէանց Տպարանին, այլ նաև Տ. Վարդան իր զարգացումով, իր կենցաղավարութեամբ և այլ կարգի բարեմասնութիւններով կը ներկայանայ իբրեւ արժանաւոր անձնաւորութիւն մը Քահանայական Ս. Կոնուին:

Տ. Վարդան ծնած է Բաղէշ 1908ին, իբրեւ մեծ եղենի արհաւիրքներէն ազատած մանուկ կը վայելէ պաշտպանութիւնը Արարատեան օրբանոցին, ապա կ'աշակերտի Ս. Աթոռիս Ժառանգաւորաց վարժարանին, ուր ուշադրութեան առարկայ կ'ըլլայ իբրեւ ուշիմ և լրջաբան աշակերտ: 1926էն առդին կը պաշտօնավարէր Ս. Աթոռոյ տպարանին մէջ որպէս զրաշար և տպագրիչ:

Թող Տէրը առաջնորդէ զինք իր կեանքի այս նոր ասպարէզին ու մեծ կոչումին մէջ, ըլլալու համար «Մշակ առանց ամօթոյ» Հայց. Ս. և Առաքելական եկեղեցւոյ: